

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет/інститут
Навчально науковий інститут мистецтв**

**Кафедра методики музичного
виховання та диригування**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА

підготовки бакалавра

з галузі знань А Освіта

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО)»**
за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
спеціалізацією А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

**Кваліфікація: Вчитель-магістр музичного мистецтва ЗЗСО.
Викладач постановки голосу. Викладач профільного інструменту. Хормейстер
та викладач диригування**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.**

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Філософія мистецтва
Викладач (і)	Казимирів Х.Т.
Контактний телефон викладача (ів)	0976435364
E-mail викладача	khrystyna.kazymyryv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна форма, заочна форма.
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	4 академічні години

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Філософія мистецтва**» базується на теорії і практиці професійного розвитку педагога-музиканта», що забезпечує процес художньо-педагогічної освіти бакалаврів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музично-педагогічної творчості, музично-педагогічної майстерності, музично-педагогічної культури. **Зміст дисципліни** полягає у ознайомленні студентів з напрацюваннями світової філософської думки в царині аналізу мистецтва, та пов'язаних з ним процесів; розширенні професійного кругозору майбутніх фахівців, розвитку їхньої здатності до аналітики; показ взаємозв'язків та взаємовпливів у процесах функціонування мистецтва в житті суспільства та індивіда, тощо.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія мистецтва» є розкриття мистецтва як предмету філософської рефлексії, що існував протягом всієї історії філософської думки і подання його як цілісності, базуючись на системному підході до вивчення мистецтва.

Цілі курсу:

- формування у студентів системи знань про мистецтво в його динаміці;
- напрацювання навиків методологічного та теоретичного аналізу філософських аспектів культурно-історичного процесу;
- аналіз можливостей застосування історичного, структурно-функціонального, семіотичного, біографічного, психоаналітичного та інших методів для дослідження культури;
- розвиток абстрактного, системного мислення;

формування аналітичних навичок.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність до критичного мислення.

ЗК-5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-7. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

ФК-6. Здатність аргументувати власну музично-професійну позицію стосовно дидактичних принципів музичного краєзнавства; здатність демонструвати набуті знання з музичного краєзнавства у процесі викладання диригування.

ФК-8. Здатність аналізувати вокально-хорові твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

Програмні результати навчання:

РН-01 Вміти здійснювати педагогічну діяльність, застосовувати знання з історії України, української культури, філософії, української та іноземної мов в процесі педагогічної діяльності, використовувати та аргументувати методи та прийоми викладання

РН-08 Здатність застосовувати на практиці методичні принципи для засвоєння музичних дисциплін, зокрема – доступності, послідовності навчання; новітні явища в музичному мистецтві в єдності традицій та новаторства.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / <u>індивідуальні</u>	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Семестр VI	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	III	Обов'язковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні	сам. роб
Змістовий модуль 1. Філософсько-теоретичний ракурс.			
Тема 1. Філософія мистецтва як теоретична дисципліна.	2		5
Тема 2. Передісторія філософії мистецтва (Античність, Середньовіччя, Відродження)	2		5
Тема 3. Основні функції мистецтва	2		5
Тема 4. Предмет мистецтва	2		5
Тема 5. Основні естетичні концепції		2	5
Тема 6. Герменевтика як метод розуміння художнього твору	2		5
Контрольна робота		2	
Змістовий модуль 2. Філософсько-історичний ракурс.			
Тема 1. Мистецтво первісного світу	2		5
Тема 2. Грецьке мистецтво		2	5
Тема 3. Римське мистецтво	2		5
Тема 4. Мистецтво епохи Середньовіччя	2		5
Тема 5. Мистецтво епохи Відродження	2		5
Тема 6. Мистецтво Західної Європи XVII ст.	2	2	5
Контрольна робота		2	

ЗАГ.: 20	10	60
----------	----	----

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>90 – 100 A (відмінно)</p> <p>80 – 89 B (добре)</p> <p>70 – 79 C</p> <p>60 – 69 D (задовільно)</p> <p>50 – 59 E</p> <p>26–49 FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</p> <p>Оцінка «A» («відмінно»). Яскрава професійна спрямованість на диригентсько-хорову діяльність. Вільне володіння диригентським апаратом (енергійність, гнучкість та чіткість ауфтактів та диригентської схеми, підготовленість і відповідність зняттів характеру образу, осмислений перерозподіл навантаження в руках, виразний та вольовий погляд, усвідомлене та артистичне виконання, яскраве та переконливе пластичне втілення емоційного смислу хорового образу). Високий рівень сформованості комунікації (вербально-мімічної) та управління виконавцями.</p> <p>Оцінка «B» («дуже добре»). Хороший рівень професійної спрямованості на процес диригування, володіння диригентською технікою, рівень професійної спрямованості на процес диригування, володіння диригентською технікою, диригентською технікою, зняття іноді не відповідають усім засобам музичної виразності, здатність досить мотивовано мімічно і пластично втілювати емоційний зміст музичного хорового твору. Демонстрація вольових якостей, активності і самостійності при виконанні хорового твору; наявність окремих лідерських якостей (волі, рішучості, цілеспрямованості). Досить високий рівень розвитку музичного слуху, музичного мислення, музичної пам'яті, музичної уяви та виконавських умінь (надійності, витривалості, артистизму).</p> <p>Оцінка «C» («добре»). Впевнене виконання з незначною кількістю змістовних помилок. Середній рівень спрямованості на процес диригування, досить зрозумілі ауфтаки, зняття іноді не відповідають усім засобам музичної, виразності, фрагментарно використовуються ауфтаки-попередження та диференціація функцій рук.</p> <p>Середній рівень виконавської стабільності, самоконтролю та здатності до самовиховання, з незначною кількістю змістовних помилок. Середній рівень спрямованості на процес диригування, досить зрозумілі ауфтаки, зняття іноді не відповідають усім</p>
---	--

	<p>засобам музичної, виразності, фрагментарно використовуються ауфтакти-попередження та диференціація функцій рук. Середній рівень виконавської стабільності, самоконтролю та здатності до самовиховання.</p> <p>Оцінка «D» («достатньо»). Виконання творів з незначною кількістю технічних і змістовних помилок, що знижують рівень виконання до середнього. Достатній рівень спрямованості та мотивації до диригентсько-хорової діяльності. Нечіткий прийом передачі темпів та динаміки, слабкий рівень сформованості мімічних умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером. Задовільний рівень розвитку окремих компонентів музичної виразності та виконавських умінь.</p> <p>Оцінка «E» («задовільно»). Початковий рівень сформованості мануальних умінь, значна кількість технічних помилок з основ постановки диригентського апарату (неточні ауфтакти, відсутність знят, малюнки диригентської схеми не пов'язані з музичним текстом, наявність паралельних рухів), низький рівень сформованості умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером. Початковий рівень прояву виконавських умінь, самоконтролю та самоаналізу, недостатній рівень розвитку особистісних якостей майбутнього хормейстера.</p> <p>Оцінка «незадовільно» (складається з двох рівнів складності), а саме: FX – «незадовільно з можливістю повторного складання»: виконання музичних творів зі значними художньо-технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог до необхідного рівня компетентності, які можна підвищити за умов самостійного стійного доопрацювання; F – «незадовільно з обов'язковим вивченням повторного курсу» ставиться у випадку неспроможності до виконання музичних творів диригування, демонстрації дуже низького рівня компетентності та потребує повторного вивчення дисципліни.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>На письмові контрольні роботи виносяться питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Дана форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольні роботи виконуються у формі тестів та письмових теоретичних питань.</p> <p>Такі роботи виконуються згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.</p>
Практичні заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення, творчі завдання тощо.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>До здачі заліку допускаються студенти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не мають невідпрацьованих пропусків занять; - у повному обсязі засвоїли матеріал; - опрацьовали теоретичний матеріал відведений для самостійної роботи.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю (залік,).</p> <p>Форма здачі (усне опитування).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

[Кодекс академічної доброчесності](#) є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника на <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. У разі відсутності студента на занятті передбачено відповідний порядок відпрацювання пропущених годин. Студент, який допустив пропуск заняття, зобов'язаний після виходу на навчання подати на кафедру дані щодо причин пропуску. Відпрацювання пропущених занять виконується у формі написання конспекту з пропущених тем.

8. Рекомендована література

Рекомендована література до курсу

1. Антонович Д. Українська культура. Мюнхен, 1988.
2. Буття людини в культурі. Київ, 1991.
3. Волошко І. Є. До проблеми прогнозування культурного розвитку людства. Наука. Релігія. Суспільство. Донецьк, 2006. №2. С. 196-198.
4. Горак Г.І. Культура і особа. Філософія. Київ, 1997. С. 208-239.
5. Козлик І. В. Західноєвропейська література доби Відродження. Ч. 1. Вступ. - Івано-Франківськ, 2001.
6. Культурне відродження в Україні. Київ, 1993.
7. Малахов В. А. Культура людська цілісність. Київ, 1984.
8. Онтологічні проблеми культури. Київ, 1994.
9. Попович М. Нарис історії культури України. Київ, 1998.
10. Свідзинський А. Культура як феномен самоорганізації. Сучасність. 1994. №4.
11. Скуратівський В. А. Етносоціальна культура як саморегульована система. Київ, 1993.
12. Соболь О. М. Постмодерн і майбутнє філософії. Київ, 1997.
13. Талько Т. Людина. Культура. Віра. Київ, 2000.
14. Драч Г. В. Історія митсецтв. Київ, 2013
15. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття.

- К.: Либідь, 1997. 224 с.
16. Лисий Іван. Філософія і мистецька культура. Київ: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 368 с.
 17. Меднікова Г. Українська та зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посіб. Київ: Знання, 2002. 214 с
 18. Гадамер Г.-Г. Естетика і герменевтика [пер. з нім. М. Кушнір] Київ: Юніверс, 2001. С. 7–15.
 19. Корінний М. М., Шевченко В. Ф. Короткий енциклопедичний словник з культури. Київ: Україна, 2003. 384 с.

Сакральне мистецтво Галичини – Сайт <http://www.sacralart.com.ua/>
Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського. – Сайт <http://hutsul.museum>
Портал Культура – Сайт <http://www.uaculture.info>
Art of Ukraine – Сайт <http://www.artofukraine.com/>
Мислене Древо. Пам'ятки історії та культури. –
Сайт <http://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Links/Heritage.html>
Електронний каталог наукової бібліотеки НАКККіМ
Ресурс: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libr/TopicDescription?topic_id=438

Викладач доц. Казимирів Х.Т.